

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně **MUDr. O. R.**, zast. JUDr. Miladou Luisoniovou, advokátkou se sídlem Praha 3, Kolínská 15, proti žalované **České lékařské komoře**, se sídlem Olomouc, Dolní nám. 38, zast. JUDr. Janem Machem, advokátem se sídlem Praha 1, Vodičkova 28, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 102/2004 - 26, ze dne 15. 11. 2005,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Stěžovatelka **j e p o v i n n a u h r a d i t** žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 1075 Kč do 15ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně JUDr. Milady Luisoniové.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 13. 9. 2003 a věc jí vrácena k dalšímu řízení. Zároveň bylo žalované uloženo uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 4150 Kč. Soud při svém rozhodování vycházel z následujícího skutkového stavu:

Rozhodnutím ze dne 13. 9. 2003 žalovaná podle ust. § 2 odst. 2 písm. d) zák. č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 220/1991 Sb.“), a podle ust. § 4 odst. 7 Licenčního řádu České lékařské komory (dále jen „licenční řád“), nevyhověla žádosti žalobkyně o udělení licence pro výkon samostatné lékařské praxe, pro výkon funkce odborného zástupce a pro poskytování poradenských služeb v oboru dermatovenerologie.

Žalovaná dospěla po posouzení podmínek stanovených v licenčním řádu k závěru, že žalobkyně splňuje podmínku atestace v oboru dermatovenerologie, avšak nesplňuje požadavek šestileté praxe v tomto oboru. Po posouzení profilu praxe žalobkyně vyslovila žalovaná názor, že zahraniční praxe již byla žalobkyni započítána při řízení ve věci udělení výjimky z licenčního řádu pro výkon lékařské praxe, pro výkon funkce odborného zástupce a pro poskytování poradenských služeb v oboru oftalmologie. Vzhledem k diametrální odlišnosti oborů oftalmologie a dermatovenerologie považovala žalovaná za velmi nepravděpodobnou současnou praxi v obou oborech. Licenci tak zamítla vzhledem k nedostatečné délce praxe v oboru dermatovenerologie.

Krajský soud v Ostravě dospěl k závěru, že není doloženo udělení výjimky z licenčního řádu pro výkon lékařské praxe, pro výkon funkce odborného zástupce a pro poskytování poradenských služeb v oboru oftalmologie. Soud zdůraznil, že na základě listin, které žalobkyně předložila k potvrzení o délce praxe, bylo prokázáno, že vykonávala lékařskou praxi v daném oboru minimálně 6 let alespoň v úvazku 0,5. Na základě těchto zjištění soud dospěl k názoru, že závěr žalované o nedostatečné délce praxe žalobkyně v oboru je v rozporu s obsahem spisu. Pokud žalobkyně nevykonávala celou praxi na území České republiky, je obvyklé prověřování toho, zda příslušná licence má být udělena, obtížnější, nicméně pokud žalobkyně předložila příslušné doklady, ze kterých vyplývá, že praxi v daném oboru vykonávala, pak tomu neodpovídá závěr žalované o nedostatečné délce praxe v oboru dermatovenerologie, ani její úvaha o tom, že považuje za nepravděpodobnou současnou praxi v oboru oftalmologie a dermatovenerologie. Krajský soud v Ostravě proto rozhodnutí žalované podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a věc vrátil podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. žalované k dalšímu řízení, v němž je vázána právním názorem soudu.

Podanou kasační stížností napadla stěžovatelka rozsudek Krajského soudu v Ostravě z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Nesouhlasila se zjištěním soudu, že závěr žalované je v rozporu s obsahem spisu. Namítla jednak to, že skutečnost, že žalobkyni byla udělena výjimka z licenčního řádu pro výkon lékařské praxe, pro výkon funkce odborného zástupce a pro poskytování poradenských služeb v oboru oftalmologie, nemůže vyplývat z příslušného spisu, neboť o udělení výjimky pro obor oftalmologie bylo rozhodováno v jiném správním řízení a je o něm veden jiný správní spis. Soud však dle názoru stěžovatelky kladl důraz zejména na skutečnost, že žalobkyně předložila listiny, ze kterých vyplývá, že vykonávala lékařskou praxi v daném oboru minimálně 6 let alespoň v úvazku 0,5. Pokud by stěžovatelka vycházela z právního názoru Krajského soudu v Ostravě prezentovaného v rozsudku, musela by bez dalšího uznat jakoukoli lékařskou praxi absolvovanou kdekoliv ve světě, kterémukoliv lékaři, bez ohledu na závazné směrnice Evropské unie a bez ohledu na kvalitu této praxe. K posouzení otázky, zda automaticky přiznávat potřebnou lékařskou praxi k udělení licence i těm lékařům, kteří mají tuto praxi doloženou v zahraničí mimo země Evropské unie, stěžovatelka poukázala na směrnici Evropské unie 93/16/EHS, podle níž musí Česká lékařská komora při svém rozhodování brát v úvahu, že lékař, který obdrží osvědčení k výkonu soukromé lékařské praxe na území České republiky, bude oprávněn vykonávat lékařskou praxi ve všech zemích Evropské unie a musí tedy splňovat podmínky stanovené směrnicí 93/16/EHS. Podle § 44 odst. 1 věta poslední zákona č. 95/2004 Sb. totiž lékaři, kteří v České republice obdrží osvědčení České lékařské komory k výkonu soukromé lékařské praxe, automaticky získávají specializovanou způsobilost v příslušném lékařském oboru a jsou způsobilí bez dalšího v tomto oboru pracovat i v kterékoli zemi Evropské unie.

Stěžovatelka je toho názoru, že záruku souladu s uvedenou směrnicí Evropské unie skýtají svou praxí lékaři z členských států Evropské unie, jakož i lékaři z České republiky, nikoli však lékaři, kteří předmětnou praxi absolvovali mimo země Evropské unie, včetně zemí bývalého Svazu sovětských socialistických republik. K získání specializované způsobilosti ve smyslu citované směrnice Evropské unie je nutné vykonat postgraduální přípravu v rozsahu v této směrnici stanoveném. Tuto podmínku splňují lékaři ze zemí Evropské unie včetně ČR, pokud absolvují postgraduální přípravu, jednak v rámci přípravy na příslušnou atestační zkoušku, jednak v minulosti nejméně pět let vykonávali po absolvování lékařské fakulty povolání lékaře, byli povinně členy České lékařské komory a jako členové České lékařské komory měli povinnost se celoživotně postgraduálně vzdělávat. Stěžovatelka uvedla, že tak je zaručeno, že lékaři ze zemí Evropské unie včetně České republiky, kterým je přiznáno osvědčení k výkonu soukromé lékařské praxe, současně splňují podmínku danou směrnicí Evropské unie 93/16/EHS. Tak tomu však není v případě lékařů ze zemí mimo Evropskou unii včetně žalobkyně. Z toho důvodu Česká lékařská komora uznává jako započitatelnou lékařskou praxi pro přiznání osvědčení k výkonu soukromé lékařské praxe buď lékařskou praxi absolvovanou v České republice nebo kterékoli zemí Evropské unie, naproti tomu až na odůvodněné výjimky neuznává takovou praxi mimo země EU. Stěžovatelka tedy nesouhlasí s postojem soudu a trvá na tom, aby stanovená pětiletá praxe byla absolvována v některém ze států Evropské unie včetně ČR. Mimo země EU totiž nelze lékařskou praxi uznat současně jako postgraduální přípravu, zvláště když povinnost celoživotního vzdělávání není v těchto zemích dána. Respektováním právního názoru vyplývajícího z napadeného rozsudku by porušovala citovanou směrnicí Evropské unie. Z uvedených důvodů žádá stěžovatelka Nejvyšší správní soud, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 6. 2. 2006 žalobkyně navrhla zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Poukázala na to, že ačkoli žalovaná v odůvodnění svého napadeného rozhodnutí tvrdila, že žalobkyni byla udělena výjimka z licenčního řádu pro výkon samostatné lékařské praxe v oboru oftalmologie, toto tvrzení nemá oporu v listinných důkazech. Žalobkyně setrvala na svém vyjádření, že jí žádná výjimka nebyla nikdy udělena a že v tomto řízení se jedná o její žádost o vydání licence pro výkon samostatné lékařské praxe v oboru dermatovenerologie.

K argumentaci stěžovatelky, že lékaři, kteří absolvovali předmětnou praxi mimo země Evropské unie včetně zemí bývalého Svazu sovětských socialistických republik, neskýtají záruku, že svou praxí naplňují směrnicí Evropské unie, uvedla, že tato skutečnost nevyplývá z žádného předpisu platného pro posouzení její žádosti. Pokud se žalovaná ve své kasační stížnosti odvolávala na směrnicí Evropské unie 93/16/EHS a zákon č. 95/2004 Sb., žalobkyně namítla, že tento zákon neobsahuje ustanovení, podle něhož by nesplňovala potřebnou lékařskou praxi.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v mezích stížních bodů uplatněných v kasační stížnosti a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud poukazuje na tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:

Žalobkyně dne 23. 7. 2003 požádala o vydání licence pro výkon samostatné lékařské praxe, pro výkon funkce odborného zástupce a pro poskytování poradenských služeb v oboru dermatovenerologie. Z údajů o dosavadní praxi v oboru dermatovenerologie uvedených

v žádosti vyplývá, že žalobkyně vykonala na Ukrajině v době od 24. 10. 1994 do 25. 1. 2001 praxi v délce 15ti měsíců na plný úvazek a 95ti měsíců na poloviční úvazek, ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze absolvovala v době od 1. 2. 2001 do 31. 10. 2001 9ti měsíční praxi na plný úvazek. Praxi na Ukrajině žalobkyně doložila pracovní knížkou a potvrzením ze dne 25. 8. 1999 v překladu z ruského jazyka, k prokázání praxe v České republice předložila potvrzení Všeobecné fakultní nemocnice v Praze ze dne 20. 11. 2001. K žádosti dále přiložila potvrzení Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 3. 7. 2003, kde je uvedeno, že ministerstvo zhodnotilo žalobkyni odbornou praxi absolvovanou v cizině do specializační průpravy I. stupně v oboru dermatovenerologie a současně potvrdilo, že vykonávala zdravotnické povolání lékaře v oboru dermatovenerologie v celkové délce 7 roků a 1 měsíc, z toho v cizině 6 let a 4 měsíce, v České republice 9 měsíců.

Ve věci samé pak uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Stěžovatelka jako důvody své kasační stížnosti označila ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Písmeno b) citovaného ustanovení jako důvod kasační stížnosti uvádí vady řízení spočívající v nedostacích ve skutkovém zjištění správního orgánu nebo v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, přičemž soud měl pro tyto důvodně vytýkané vady napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. V situaci, kdy stěžovatelka brojí proti rozsudku soudu, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí pro rozpor zjištěného skutkového stavu se spisy, je zřejmé, že podstata jejích námitek je v rozporu s důvody vymezenými v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Existence těchto důvodů je za dané procesní situace z povahy věci vyloučena. Z argumentace stěžovatelky vyplývá, že rozsudek krajského soudu napadla pouze z důvodu podle písmene a) tohoto ustanovení, tedy kvůli nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Toto spatřuje v chybném hodnocení splnění podmínek pro výkon soukromé praxe.

Krajský soud poukázal na to, že ve spise není doloženo udělení výjimky z licenčního řádu pro obor oftalmologie. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce stěžovatelky, že udělení výjimky z licenčního řádu nemůže vyplývat z příslušného spisu, neboť o udělení výjimky žalobkyni pro obor oftalmologie bylo rozhodováno v jiném správním řízení a je o něm veden jiný správní spis.

Podle ust. § 32 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, jsou podkladem pro rozhodnutí zejména podání, návrhy a vyjádření účastníků řízení, důkazy, čestná prohlášení, jakož i skutečnosti všeobecně známé nebo známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti. Podle ust. § 33 odst. 2 citovaného zákona je správní orgán povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění.

Pokud stěžovatelka přihlížela při posuzování lékařské praxe žalobkyně k tomu, že část praxe jí byla započítána při udělení výjimky z licenčního řádu pro obor oftalmologie, měla rozhodnutí o výjimce, případně kopii příslušných listin správního spisu, doložit jako jeden z podkladů svého rozhodnutí do správního spisu vedeného v řízení o udělení licence. Účastníku řízení totiž nesmí být odňata možnost se s důkazy poskytujícím rozhodnou skutečnost před vydáním rozhodnutí seznámit, vyjádřit se k ní, popřípadě navrhnout důkazy k prokázání opaku. Nestačí tedy uvést shromážděné podklady až v samotném rozhodnutí. Krajský soud stěžovatelce správně vytknul, že ve spise nejsou obsaženy podklady, z nichž stěžovatelka v odůvodnění rozhodnutí dovodila své závěry. Vzhledem k tomu, že udělení výjimky z licenčního řádu pro obor oftalmologie nebylo doloženo, nebyla na základě spisového materiálu ani opodstatněna úvaha stěžovatelky o tom, že považuje

za nepravděpodobnou současnou praxi v oboru oftalmologie a dermatovenerologie. Ostatně již samotná tato formulace zakládá vady odůvodnění, neboť správní orgán při rozhodnutí ve věci musí vycházet z řádně zjištěného skutečného stavu věci, nikoliv z domněnek založených na velké míře pravděpodobnosti.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatelky, že krajský soud při posuzování praxe žalobkyně nerespektoval směrnici Rady Evropských společenství č. 93/16/EHS, ze dne 5. 4. 1993, o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci.

Uvedená směrnice se stala spolu s ostatními právními akty Evropských společenství závaznou pro Českou republiku ke dni 1. 5. 2004, kdy Česká republika přistoupila k Evropské unii. Předpokládaný vstup České republiky do Evropské unie vedl k potřebě sblížení českého práva s právem Evropských společenství. V této souvislosti byl již dne 29. 1. 2004 přijat zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta. Tento zákon nabyl účinnosti dne 2. 4. 2004, s výjimkou ustanovení části sedmé a ust. § 34 odst. 5, která nabyla účinnosti dnem 1. 5. 2004.

Stěžovatelka vydala rozhodnutí o neudělení licence dne 13. 9. 2003, tedy v době, kdy směrnice 93/16/EHS nebyla ještě pro Českou republiku závazná a rovněž před samotným schválením výše uvedeného zákona. Při přezkoumání správního rozhodnutí vychází soud zásadně ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Argumentace stěžovatelky, že praxe žalobkyně měla být posouzena s ohledem na směrnici 93/16/EHS, je proto irelevantní.

Krajský soud postupoval správně, pokud při přezkoumání rozhodnutí stěžovatelky vycházel z právních předpisů účinných ke dni vydání jejího rozhodnutí. Stěžovatelka o udělení licence rozhodovala podle zákona č. 220/1991 Sb. Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) tohoto zákona je Česká lékařská komora oprávněna stanovit podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisu a vedoucích lékařů a primářů v nestátních zdravotnických zařízeních. Tyto podmínky byly vymezeny v licenčním řádu. Podle ust. § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 220/1991 Sb. je Česká lékařská komora oprávněna vydávat osvědčení o splnění podmínek (v licenčním řádu je toto osvědčení označeno jako licence).

Podle § 7 odst. 1 licenčního řádu musí lékař pro výkon samostatné lékařské praxe, pro výkon funkce odborného zástupce a pro poskytování poradenských služeb splňovat jednak podmínku atestace v oboru (u nástavbových oborů nástavbovou atestací), jednak podmínku šesti let praxe v oboru, přičemž tato praxe musí být absolvována v posledních devíti letech v rozsahu odpovídajícím nejméně 0,5 běžného pracovního úvazku. Podle § 7 odst. 5 licenčního řádu se praxí pro účely tohoto ustanovení rozumí celková délka praxe v daném oboru po ukončení lékařské fakulty, včetně povinné předatestační přípravy absolvované pod vedením lektora v příslušném oboru. U nástavbových oborů se započítává celá délka praxe v základním oboru s odečtením povinné předatestační přípravy v základním oboru. Licenční řád tedy nestanoví, že praxe musí být vykonána výhradně na území České republiky. Absolvovanou praxi je podle § 3 písm. c) licenčního řádu možné doložit zápisem v atestačním indexu nebo písemným potvrzením zaměstnavatele, ve výjimečných případech lze tyto doklady nahradit čestným prohlášením žadatele.

Nejvyšší správní soud sdílí názor krajského soudu, že pokud žalobkyně spolu s žádostí o udělení licence předložila v souladu s § 3 písm. c) licenčního řádu doklady, ze kterých vyplývá, že vykonávala lékařskou praxi v oboru dermatovenerologie v délce požadované v § 7 licenčního řádu, je závěr stěžovatelky o nedostatečné délce praxe v daném oboru v rozporu se spisem.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek netrpí nezákonností z důvodu tvrzeného stěžovatelkou dle ust. § 103 odst.1 písm. a), z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady dle ust. § 103 odst.1 písm. c) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, Nejvyšší správní soud proto uložil stěžovatelce uhradit jí podle § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklé náklady řízení o kasační stížnosti v celkové výši 1075 Kč. Tyto spočívají v nákladech právního zastoupení žalobkyně, kdy advokátka žalobkyně učinila v řízení jeden hlavní úkon právní služby à 1000 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, k němuž náleží jedenkrát náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 75 Kč dle ust. § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Nejvyšší správní soud nepřiznal zástupkyni žalobkyně odměnu za úkon spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, neboť advokátka již žalobkyni zastupovala v řízení o žalobě v této věci. Částku je stěžovatelka povinna uhradit k rukám zástupkyně žalobkyně do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. ledna 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

